

[Finn Poulsen.]

Jeg tilråder altså at frigive de sociale selskaber; lad dem være med til at skabe den sunde konkurrence, som de kan skabe på lige og frie vilkår med det private byggeri. Så er vi færdige med statstøtte, færdige med centraliseret ledelse; og det er ganske klart, at en sådan konkurrence er det eneste, der kan skaffe os et holdbart prisfald. Det er ganske klart, at når det sker i takt med huslejeudligningen, vil vi få det øgede udbud af boliger, som er nødvendigt, og som er forudsætningen for, at problemet overhovedet kan løses. Jeg skal ikke bestride, at der er andre punkter, der spiller ind; dem har vi diskuteret så tit: udligning af faggrænserne, friere import af byggematerialer, og hvad det hedder alt sammen. Men jeg har særlig villet fremdrage, at det gælder om at skabe fri konkurrence på byggeriets område under traditionelle vilkår ved finansiering gennem opsparing og under personligt ansvar eller selskabsansvarlig ledelse. Det er den politik, der skal følges. Den er ny i Danmark, men den er dog ikke ny; den er fulgt mange steder; den er traditionel i en vis forstand; men den er ny i forhold til det, man har arbejdet med i 20-30 år, og som har givet de resultater, vi står midt i.

Må jeg så føje til for det tredje, at det naturligvis er en forudsætning for denne frigørelsespolitik, der kræver sin overgangstid og sine overgangsbestemmelser — det må ikke misforstås, det er vi helt klar over — at man også på andre områder fører en økonomisk politik, der søger at skabe balance mellem produktion og forbrug. Man kan jo helt klart ikke rive dette betydelige område ud af den almindelige del af den økonomiske politik. Der er en række områder, hvor aktiviteten er for høj. Boligbyggeriet bliver nødt til, som situationen er, at have en høj prioritet. Vi kan — det bliver vi nødt til, og det bliver den højtærede regering nødt til — drage den lære, som ligger i ordene: Rom blev ikke bygget på én dag. Det er ikke nogen politik på dette område at gå ind for en begrænsning af boligbyggeriet, men det er en politik at erkende, at vi kan ikke fastholde den høje aktivitet på andre områder. Vi må lade boligpolitikken komme mere i forgrunden, og så må vi finde os i at sige til befolkningen, at der er en række områder

inden for det, det offentlige i særlig grad tager sig af, som simpelt hen må vente. Det er ikke dermed sagt, at opgaverne ikke ligger der, men dermed være sagt, at disse opgaver må vente, og de kan i de aller, allerfleste tilfælde vente de relativt få år, der kan være tale om. Boligbyggeri alene løser ikke problemerne, men et betydeligt boligbyggeri er nødvendigt, og det kræver, at man erkender situationen, de forhåndenværende muligheder, tager konsekvensen og gennemfører de begrænsninger på andre områder, som er en forudsætning for at opretholde det høje boligbyggeri, som igen er en nødvendig forudsætning for, at man kan komme i gang med en samtidig afvikling af huslejerestriktionerne og først og fremmest altså en udligningspolitik på huslejeområdet. En politik efter disse retningslinjer vil meget hurtigt føre til et rigeligt udbud, og det er den eneste vej til en lav, holdbar leje.

Men det er klart, at den må følges op af en politik, der standser inflationen, og det kan lade sig gøre, det skal kunne lade sig gøre. Så længe man fører inflationspolitikken, vil man gang på gang opdage, at alle, selv de mest hæderlige, bestræbelser kommer til kort. Derfor må regeringen forstå, at en opsparingsfremmende politik især inden for skattelovgivningen har sin store betydning for boligproblemet. Denne udvikling tager sin tid, det er jeg klar over, for der er eksempler andre steder derpå, steder, hvor man har haft langt større vanskeligheder, end vi har haft.

Det er helt klart, at så svinder i betydning en række af de problemer, som vi i dag gør så store, så løses saneringsproblemet væsentlig lettere, og saneringsproblemet er jo en falliterklæring. Da jeg gik som student her i København i 30'erne, var det ikke stort værre end nu. Da ventede man alle sammen, at nu ville der ske noget. Hvis man dengang havde sagt til mig, at om 30 år er det sådan stort set det samme, ville jeg næppe have troet på det. Forudsætningen for at løse saneringsproblemet er, at der er boliger nok. Man kan ikke smide folk ud af en dårlig bolig, når der ikke er en anden at putte dem ind i. Det er trods alt bedre at have en dårlig bolig end ingen bolig at have. Sådan vil det gå på en række områder. De problemer, man nu ønsker at puste op til det store